

GIDA PAZARLAMA VE PERAKENDE SEKTÖR RAPORU

Tarih: 20.03.2019

Konu: Gıda Pazarlama, Dağıtım ve Perakende Sektörü Raporu Hk.

Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası 12. Meslek Grubunu oluşturan Gıda, Perakende ve Dağıtıcıları Meslek Komitesi Üyelerimizin girişimleri ile 5 farklı bölgede ticari faaliyette bulunan ilgili sektör temsilcilerinin talebi üzerine Malatya TSO ev sahipliğinde geniş katılımlı bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantının sekretaryasını Elazığ TSO yapmış ve hazırlanan rapor Ticaret Bakanlığı ve TOBB'ye gönderilmiştir.

Sektör Toplantısında Alınan Kararlar

- Bölge ticaret ve sanayi odaları gıda komiteleri olarak işbirliği ve çalışma alanları belirlenip güçlü ve tek ses olma amacıyla ortak görüş, öneri, teklif, talep ve komite kararları oluşturup ilgili tüm kurum ve kuruluşlara iletileceği kararı alınmıştır. (Bakanlıklar, TOBB, belediyeler gibi)
- Daha önce ve hali hazırda bazı sektörler için uygulanmakta olan KDV indiriminin marketler için de gündeme alınması gerektiği, manav, kırmızı et, bakliyat, unlu mamuller, zeytin ve zeytinyağı ürünlerinde toptanda olduğu gibi perakendede de yüzde 8'den yüzde 1'e düşürülmesi için KDV düzenlemesi talep edilmesi kararı alınmıştır. Bununla doğal sonucu olarak fiyatlarda indirim gidileceği enflasyon oranında düşmesine ciddi etki edeceği ve vatandaşın alım gücüne katkı sağlayacağı öngörülmüştür.
- Bölgede yaşanan lojistik sorunu ele alınmış olup hizmetin daha hızlı ve maliyetlerin minimize edilmesi amacıyla işbirliği ile lojistik hizmeti verilmesi kararı alınmıştır.
- Perakende mağazalarda müşteriyi çekecek en az beş stratejik ürün belirleyip bu ürünlerde bölge markası oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
- Bölge gıda üreticilerimizin tanıtımını ve reklamını yapacak, bilinirliğini arttıracak faaliyet ve organizasyonların yapılması çalışmalarının başlatılması kararı alınmıştır..(Tanıtım toplantıları, Katalog oluşturma, bölge fuarları vb)

- Yerel ürünlerimizin ulusal zincir mağaza cirolarındaki oranının yetersiz olduğu tespit edilmiş olup, arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılması kararı alınmıştır.
- Bölge perakende mağazalarında aktüel ürünlerde ortak satın alma çalışmaları yapılması kararı alınmıştır.
- Bölge illerinde yapılan katılımcıların genelde dışardan yöresel adıyla geldiği gıda fuarlarında üretim izni ve gıda güvenliği olmayan, sağlıksız hijyen ve kalite kontrolleri yapılmamış merdiven altı sahte ürünlerin satılmaması yönünde girişimlerde bulunulacaktır. Öte yandan fuarlardaki kayıt dışılık yerel esnaf ile haksız rekabete sebebiyet verdiği için fuarlarda yer alacak firmaların onaydan geçmesi çalışmaları yapılacaktır.
- Tüm bölge illerinde tarım ve hayvancılığın gelişimine katkı sağlayacak bir tesisin bölgemize kazandırılması çalışmasının başlatılma kararı alınmıştır. (Bingöl'de sūtaş, Elazığ'da banvit örneği gibi.)
- Sektörümüzün e-ticaret ve dijital dönüşüm entegrasyonu istişare edilmiş olup birlikte atacağımız adımlar konuşulmuştur.
- Otoritenin Ulusal zincir mağazaları tekelleştirme politikasından vazgeçmesini ithal ettirdiği etleri, ürettiği milli deterjanı sadece ulusallara sattırması vb politikalarından vazgeçmesini istediğimizi, ulusal zincirleri kastederek gidin alışveriş yapın, oradan alın vb cümlelerle desteklenmesinden kaçınmasını, halkı bu tip noktalara yönlendirmesi esnafımızı son derece derecede rahatsız ve tedirgin ettiğini üst kurulumuz olan tobb' a ortak metin hazırlanarak bildirme kararı alınmıştır.
- Perakende yerel mağazaların Enerji, istihdam, kira, vergi ve diğer giderler toplandığında yüzde gelir gider oranı arasında kâr payının düşük olduğu, yerel marketlere yönelik, Hal'den alınan ürün ve malı direkt yüksek fiyatla satıyor algısı yaratılmasının yanlış olduğu. Et fiyatları ve hal giderlerinde yaratılan bu olumsuz algı ürünlerin satış rakamlarında ve kâr oranları çok ciddi oranda düştüğu vurgulanmış olup, fiyatlarındaki yükselişini durdurmak için esnafın itibarını zedelemenin yanlış olduğu ve tanzim satış noktalarının esnafı ile haksız rekabete gerek olmadığı hususu belirtilmiş olup, ekonomimizin yapıtaşı olan esnafımızın korunması yasalarla da belirtilmesine rağmen aksi davranışların uzun vadede devletimize ve milletimize zarar vereceği vurgulanmıştır, çünkü esnaf olmazsa ekonomik gelişme de sağlanamayacağı, sektöre devlet teşviki sağlanması gerekliliği bu talebimizin bölge olarak güçlü bir şekilde vurgulanacağı belirtilmiştir
- Toplantıda perakende sektöründe yerel marketlerin buldukları kentin ekonomisine, istihdamına büyük katkı sağladığı, kazançlarını buldukları mahalleye, kente ve bölgede, değerlendirerek tarım sektörü başta olmak üzere pek çok yerel üreticiye destek olduğu değerlendirilmiştir. Bununla beraber kuralsızlık nedeniyle haksız rekabet seviyesinin bile ötesinde hızla çoğalan ulusal ve discount marketler finansman gücü ile piyasayı ele geçirmeye çalışırken, mağaza sayıları ve alım güçleriyle son derece sert ve acımasız bir rekabete neden oluyor. sektörde artık

kartel ve tröst haline gelmiş olan ulusal zincir mağazaların yerel esnafın varlığını yok etmeye yönelik bu faaliyetlere bir disiplin getirilmeli, hiçbir kural olmadan mantar gibi çoğalmalarının önüne geçilmeli, Açılışlarında ise o bölgenin nüfusu ve ihtiyacına göre bir düzenleme de yapılmalı, bununla birlikte açılış kapanış saatleri daraltılmalı ve haftada 1 gün tatil zorunluluğu getirilmeli. Çevredeki esnaf ve sanatkârimizin iş yapabilmesi için böyle bir düzenlemenin getirilmesi çok önemli. Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan, güncellenecek taslak halindeki Perakende Yasasının tüm bu sorunlara çözüm bulmasını hususunda ortak metin hazırlanması kararı alınmıştır.

- Toplantıda sonucunda sektörün tüm paydaşlarıyla iş birliği ve diyalogları arttırmaya yönelik daha fazla organize olmamız gerektiği , sorunlarımıza beraberce çözüm arayışımızın artarak devam edeceği hususlarında görüş birliğine varılmış olup yapacağımızın istişarelerin devamı, ilerletilmesi, sürdürülebilir hale getirilmesi gayesiyle ve odalarımızın sektörel çalışmalarından haberdar olmak maksadıyla ortak iletişim grubu oluşturmak kararı alınmıştır.
- Oda temsilcileri ve Malatya TSO yönetim kurulu başkanı Oğuzhan Ata sadıkoğlu tekraren Etso'nun böyle organinasyonu başlatıp öncülük etiği için teşekkür, tebrik ve takdirlerini iletip, bölge odaları olarak gayet uyumlu çalışma içerisinde olduğumuzu belirtip istişarelerimizin ve işbirliğimizin artarak devam etmesi temennisinde bulundular. Ayrıca mümkün olan en kısa zamanda Elazığ ve Malatya ortak meclis toplantısı yapacaklarını belirttiler.
- Bir sonraki toplantının Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası' nın ev sahipliğinde yapılması ve toplantıya bölge oda başkanlarının da davet edilmesi kararı alındığı belirtildi.

Rapor: Etem YALIN/ Elazığ TSO Halkla İlişkiler ve Protokol Müdürü